

ΙΕΡΟΣ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΘΗΣΕΥΤΙΚΟΝ ΦΥΛΛΟΝ
ΠΡΟΝΟΙΑ, ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ, ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΔΑΠΑΝΗ, ΔΕ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚ. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ «ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ

ΤΕΤΟΣ Β'.

ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ τῇ 5 Μαΐου 1912

ΑΡΙΘ. 57

«Αναλήθης ἐν θεῷ, Χριστὴ ὁ Θεὸς ἡμῶν, χρησιμοποιήσας τοὺς μαθητὰς τῆ ἀπαγγελίας τοῦ ἁγίου Πνεύματος, βεβαιωθέντων αὐτῶν διὰ τῆς εὐλογίας, ὅτι Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Αὐτῶν τοῦ κόσμου».

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ΤΗΣ Α' ΕΝ ΝΙΚΑΙΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Τὴν αὐριον Κυριακὴν ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἐορτάζει τὴν μνήμην τῶν ἁγίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων, ὅσοι ἐκ τῶν τῆς Οὐκουμένης περάτων συναθροισθέντες ἐν τῇ λαμπρᾷ πόλει τῶν Νικαίων κατὰ προσταγὴν τοῦ πρώτου Χριστιανοῦ Βασιλέως, τοῦ θεοσεπέτου καὶ Ἰσαποστόλου Μεγάλου Κωνσταντίνου, μετὰ τὴν σφενδόνην τοῦ Πνεύματος καὶ μετὰ τὴν μάχαιραν τοῦ λόγου ἐξεδίωξαν ἐκ τοῦ περιβόλου τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀπήλασαν τοὺς βαρεῖς καὶ λοιμώδεις λύκους, ὅσοι ἐφώρμησαν κατὰ τῆς Θεότητος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς τῶν τὸν πρωτοστάτην καὶ γενάρχην ὄλων τῶν αἰρέσεων, τὸν Ἄρειον.

Οὗτοι ἔδογματίσαν Πατὴρ καὶ Υἱὸν καὶ Πνεῦμα τῆς Ἁγίου μίαν τὴν φύσιν καὶ οὐσίαν, μίαν τὴν τιμὴν, τὴν δόξαν καὶ τὴν προσκύνησιν, καὶ παρέδωκαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὸ μυστήριον τῆς Θεολογίας τὸ ὑψηλόν, ἦτοι τὸ μέγα καὶ θεμελιώδες δόγμα τῆς θεότητος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁρίσαντες νὰ πιστεύωμεν εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα, Παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, καὶ εἰς ἓνα

Κύριον Ἰησοῦ Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸ φῶς τὸ ἐκ φωτός, τὸν Θεὸν ἀληθινὸν τὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, τὸν ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ, τὸν δι' οὐ τὰ πάντα ἐγένοντο, τὸν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, τὸν σαρκωθέντα, τὸν ἐνανθρωπήσαντα, τὸν θανέντα, τὸν ταφέντα, τὸν ἀναστάντα, τὸν ἀναληφθέντα, τὸν καθεζόμενον ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρὸς, τὸν ἐρχόμενον μετὰ δόξης, τὸν διαμένοντα καὶ βασιλεύοντα εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἀκριβῶς δὲ μετὰ τὴν ἐορτὴν τῆς Ἀναλήψεως ὁρίσθη νὰ τελεῖται ἡ μνήμη τῶν οὐτῶ δογματισάντων περὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ Θεοφόρων Πατέρων τῆς Α' Οἰκουμ. Συνόδου, ἵνα αἰσθητῶς κατανοήσωμεν ὅτι αὐτὸς ὁ ἐν Βηθλεὲμ γεννηθεὶς, ὁ ἐν Ἰορδάνῃ βαπτισθεὶς, ὁ ἐν τῇ Γεθσημανῇ συλληφθεὶς, ὁ ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ παθὼν καὶ σταυρωθεὶς, ὁ ἐν τῷ κήρῳ τοῦ ἀπὸ Ἀριμαθαίας Ἰωσήφ ταφείς, ὁ κατὰ τὰς Γραφὰς τῆς τρίτης ἡμέρας ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ὁ ἀνελθὼν εἰς οὐρανοὺς τὴν τεσσαρακοστὴν ἀπὸ τῆς ἀναστάσεώς του ἡμέραν, αὐτὸς εἶπε δι' ὃν ἡ Σύνοδος

αὕτη τῶν Πατέρων συνεκρότησε τὸ θεῖον καὶ οὐράνιον ἐκεῖνο Σύμβολον τῆς πίστεως καὶ τὸ παρέδωκεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὡς σωστικὴν αὐτῆς πυλῖδα καὶ ὡς σημαίαν τῆς θρησκευτικῆς ἀληθείας καὶ τοῦ ἐν οὐρανοῖς πολιτεύματος ἡμῶν καὶ τῆς θείας μας ἰθαγενείας, δι' ἣν ἐν τῷ κόσμῳ τὴν καλὴν ἡμεῖς ταύτην στρατεύομεθα στρατείας.

Καταλληλοτέρα δὲ Εὐαγγελικὴ περικοπὴ ν' ἀναγινώσκηται κατὰ τὴν παροῦσαν Κυριακὴν τῶν Πατέρων δὲν εὐρέθη ἄλλη ἐν ταῖς θεαῖς Γραφαῖς, εἰ μὴ ἡ περικοπὴ τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου ἐκείνη, ἣτις περιέχει τὴν μεγάλην Ἀρχιερρατικὴν προσευχὴν καὶ ἱκεσίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν οὐράνιον τοῦ πατέρα. Αὕτη ἡ προσευχὴ τοῦ Κυρίου εἶνε μεγάλη, μυστηριώδης, ἥρεμος καὶ θαθεῖα, ὡς ὁ ἥρεμος καὶ μυστηριώδης καὶ ἀπέραντος νυκτερινὸς ἕναστρος οὐρανοῦ. Ἐν τῇ προσευχῇ ταύτῃ ἡ ὑψίστη σοφία ἀνταπεδόθη μετὰ γλώσσης καὶ λέξεως ἀπαραμίλλως μὲν λιτὰς ἀλλὰ καὶ ἀνεκφράστως δυσχερεστάτας εἰς τὴν παράστασιν οὐδαμοῦ ἀλλαγῆς ἐν τῇ Γραφῇ ἀπλούστεραι ἄλλαι λέξεις καὶ φράσεις περιέβαλον ὑψηλότητας καὶ βαθυτάτας ἄλλας ἐννοίας. Περιεχόμενον καὶ οὐσία τῆς δεσποτικῆς ταύτης προσευχῆς εἶνε τὸ ὑψίστον Χριστιανικὸν δόγμα τῆς θεότητος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς πλήρους καὶ τελείας ἐνότητος οὐσίας καὶ φύσεως τοῦ Υἱοῦ

πρὸς τὸν Πατέρα, δι' ὅπερ ἀκριβῶς καὶ ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ συνεκροτήθη πρώτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος.

Μόνος ὁ μαθητῆς τῆς ἀγάπης ὁ Ἰωάννης, ὁ ἀναπεσὼν ἐπὶ τὸ στήθος τοῦ Ἰησοῦ, καὶ βυθισθεὶς εἰς τὰ βάθη τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, ἦτο δυνατὸν ν' ἀντλήσῃ ἐκεῖθεν καὶ ἀποδώσῃ τὰ ὑψηλὰ ταῦτα τῆς Θεότητος τοῦ Λόγου μυστήρια, ἐξ ὧν εἶνε πλήρης ἡ κραταιὰ αὕτη προσευχὴ. Ὁ θεολογῆσας τὸ «ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος», μόνος αὐτὸς ὁ υἱὸς τῆς βροντῆς ἠδύνατο νὰ μνημονεύσῃ καὶ βροντοφωνήσῃ καὶ τὰ θεῖα καὶ μυστηριώδη λόγια τῆς δεσποτικῆς ταύτης τοῦ Κυρίου του προσευχῆς.

Ἡ προσευχὴ αὕτη εἶνε ἡ ἐκτενεστάτη καὶ συγκινητικωτάτη ἐξ ὧν προσηυχῆθη ἐπὶ τῆς γῆς ὁ Ἰησοῦς. Ταύτην δὲ ἀπηύθυνεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν οὐράνιον τοῦ Πατέρα κατὰ τὰς σεμνοτάτας καὶ ἐπισημοτάτας στιγμὰς τοῦ βίου του, τὰς στιγμὰς ἐκείνας, καθ' αἷς τὸ ὑστατον ἐκάθισεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ μέσῳ τῶν περιλίπων καὶ σκυθρωπῶν μαθητῶν του εἰς τὸ ἐστρωμένον ἀνώγειον τῆς Σιών, ὅπου ἔνιψεν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, ὅπου ἔφαγε μετ' αὐτῶν τὸ τελευταῖον Πάσχα, ὅπου καθιέρωσε τὸν Μυστικὸν Δεῖπνον, καὶ ὅπου ἀνοίξας τὴν καρδίαν καὶ τὰ χεῖλη του καὶ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔδωκε τοὺς πλήρεις βαθυτάτης ἐννοίας ἀ-

ποκαιρετιστηρίους καὶ παρηγορητικούς ἐκείνους λόγους, τοὺς ὁποίους ὡς τὰς ἐσχάτας ὑποθήκας του ὡς θνήσκων Πατὴρ ἐγκατέλιπεν εἰς τὰ ἀπορφανιζόμενα ἀπὸ τῆς σιγῆς ἐκείνης; τέκνα του, καὶ οἱ ὁποῖοι περιέχονται ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ ἐκείνῳ, τὸ ὁποῖον γνωστὸν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μας ὑπὸ τὸ ὄνομα Εὐαγγέλιον τῆς Διαθήκης τοῦ Κυρίου, ἀναγινώσκειται ὡς πρῶτον Εὐαγγέλιον μεταξὺ τῶν δώδεκα, ὅσα ἀναγινώσκονται κατὰ τὸν Νικητήρα τῆς Μεγάλης Πέμπτης.

Εἰς τὸν θεσπέσιον ἀληθῶς ἀποκαιρετιστήριον καὶ παρηγορητικὸν ἐκείνον λόγον του ὁ Ἰησοῦς ἔθηκεν ὡς ἐπιλογὸν τρόπον τινὰ καὶ καταλείδων αὐτὴν τὴν μεγάλην καὶ μυστηριώδη Ἀρχιερατικὴν προσευχήν του, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἡ λειψύτης καὶ τραφερότης τῶν αἰσθημάτων τῆς πλέον θερμῆς ἀγάπης διὰ τοὺς μαθητάς του καὶ δι' ὅλον τὸν κόσμον ἀμιλλᾶται πρὸς τὸ ἀμέτροτον βάθος καὶ ὕψος τῶν ἑνωσίων, τὰς ὁποίας ἐν αὐτῇ περιέλαβεν ὁ Ἰησοῦς.

Ἡ προσευχὴ αὕτη θεωρουμένη ἐν τῇ ὁλότητι τῆς ἀποτελεῖ τὴν πλέον θερμὴν συνηγορίαν καὶ σύστασιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν οὐρανίον του Πατέρα, ὑπὲρ τῶν ἀγαπητῶν μαθητῶν του καὶ πάντων τῶν πιστευσόντων, ἵνα λάβῃ αὐτοὺς ὁ Πατὴρ ὑπὸ τὴν ἄμεσον πατρικὴν αὐτοῦ προστασίαν καὶ κηδεμονίαν ἀπὸ τῆς σιγῆς ἐκείνης, καθ' ἣν οὗτοι, πατασσομένου τοῦ ποιμένος

των, ἔμελλον νὰ μένωσιν ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων, ἐν μέσῳ κόσμου ἐχθρικῶς διακειμένου πρὸς αὐτούς, καὶ ἀντήχησεν ἡ προσευχὴ αὕτη ὡς ἡ πλέον ἑναρμόνιος καὶ ὑπερουράνιος μουσικὴ καὶ μελωδία ἀγγέλων ἐν μέσῳ τῶν περιλύτων μαθητῶν, ὧν κατεπράυνε τὴν καθολικὴν κατήφειαν καὶ τὴν θλίψιν, ἣς καταῖχε τὰς καρδίας τῶν μαθητῶν ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ τῆς ἐπερχομένης δεινῆς καταγίδος καὶ θυσῆς, διότι ἐγκάρδιος καὶ θερμὴ προσευχὴ ἀπεδείχθη πάντοτε πανταχοῦ καὶ διὰ πάντα γηγενῆ ὅτι εἶνε ἡ ὑψίστη καὶ καλλίστη τῶν παρηγοριῶν ἐν μέσῳ τῶν ἀφορητῶν θλίψεων, καὶ ὁ ἰσχυρότατος θώραξ πρὸς ἀντοχὴν δι' ἐπερχόμενας καὶ πληττούσας τὸν ἀνθρώπον συμφορὰς καὶ παθήματα.

Πορ' ὄλας μου τὰς προσπαθείας ὁμολογῶ ὅτι δὲν κατορθῶ νὰ ἐννοήσω ἐπαρκῶς ἐγὼ καὶ νὰ ἐξηγήσω ἐπαρκῶς καὶ διὰ τοὺς ἄλλους τὸ περιεχόμενον τῆς προσευχῆς ταύτης. Μόνον τὸ ἄνωθεν κατερχόμενον πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ θησαυρὸς τῆς γνώσεως, τὸ φῶς τὸ φωτίζον πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον, δύναται νὰ διυσαφήσῃ εἰς ἡμᾶς τὰ ὑψηλὰ καὶ προσκυνητὰ μυστήρια τῶν θείων καὶ ὑπερουρανίων ἀληθειῶν, αἷ περιέχει ἡ δεσποτικὴ αὕτη προσευχὴ, καὶ τοῦτο ταπεινῶς αἷ επικάλεσθῶμεν, καὶ αἷ ἀναγνώσωμεν τότε ἐπισταμένως τὸ βαθὺ τοῦτο Εὐαγγέλιον τῆς αὐτοῦ Κυριακῆς τῶν Πατέρων, ὧν αἱ εὐλογίαι εἶψαν μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν Κύριον.

† Ὁ Σμῆνης ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἡ ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

« Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἠλόγησεν αὐτούς, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν ».

(Λουκ. 24, 50).

Τὸ μέγα καὶ ὑψηλὸν μυστήριον, τὸ ὁποῖον περικρύπτει ἡ τὴν Τεσσαρακοστὴν ἀπὸ τοῦ Πάσχα ἡμέραν, τὴν προχθὲς Πέμπτην, ἑορταζομένη μεγάλη καὶ ἐνδοξος τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου εἰς οὐρανοὺς ἡμέρα καὶ πανήγυρις, περικλείεται εἰς τοὺς ὀλίγους ἀλλὰ βαθυτάτας ἐννοίας καὶ ὑψηλὰ διδάγματα περιλαμβάνοντας τελευταίους τούτους λόγους, διὰ τῶν ὁποίων ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς κατακλείει τὸ κατ' αὐτὸν Ἱερὸν Εὐαγγέλιον: « Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς Βηθανίαν » κ.τ.λ.

Κατὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ τελευταία ἐπὶ τῆς γῆς πράξις τοῦ Θεανθρώπου ἡμῶν Δευτερωτοῦ ἦτο νὰ παραλάβῃ τοὺς μαθητάς του ἐκ τῆς Ἱερουσαλὴμ, νὰ τοὺς ἐξαγάγῃ ἔστω καὶ μακρὰν τῆς Χριστοκτόνου πόλεως Ἱερουσαλὴμ, νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ εἰς τὸ κεχαριτωμένον ὄρος τῶν ἐλαιῶν, καὶ ἐκεῖ, ὅπου καὶ ὅτε οἱ ἄχραντοι πόδες του τὸ ὑστατον ἐπάτην τὴν γῆν, ν' ἀπλώσῃ καὶ ἐκτείνῃ εἰς μῆκος καὶ ὕψος τὰς χεῖ-

ράς του ἐπὶ τοὺς Ἀποστόλους καὶ νὰ δώσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν μεγάλην δεσποτικὴν εὐλογίαν του.

Ἐν δὲ τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς, ἐν ᾧ δηλονότι χεῖμαρροι ἀτελεύτητοι τῆς μεγάλης καὶ ἀκνωμένου δεσποτικῆς του ταύτης εὐλογίας ἐξηκολούθουν νὰ ἐκπορεύονται ἐκ τῶν ἐκτεταμένων χειρῶν τοῦ Ἰησοῦ ἐπὶ τοὺς Ἀποστόλους, ὁ Ἰησοῦς βαθμιαίως καὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀπεσπᾶτο ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἀπεχωρίζετο τῶν μαθητῶν του, καὶ ὑψούμενος ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν των ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἀναλαμβάνόμενος ἔπαυε πλέον νὰ εἶνε δρατὸς, ὡς ἐκ τοῦ ὑπερμέτρου ὕψους, εἰς ὃ ἀνήρχετο, εἰς τοὺς ἐκστατικούς καὶ ἐνεοὺς Ἀποστόλους. Ἄλλ' οἱ Ἀπόστολοι καὶ πάλιν ἐξηκολούθουν νὰ βλέπωσι πρὸς τὰ ἄνω, καὶ ἐδέησεν Ἄγγελοι ἐπιφανέντες νὰ τοῖς εἴπωσιν « ἄνδρες Γαλιλαῖοι τί ἐστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν ».

Οἱ Ἀπόστολοι δὲν ἠδύναντο ν' ἀποσπασθῶσι τοῦ ἐξαισίου ἐκείνου θεάματος· αὐτοὶ ἠτένιζον με-

τὰ συνεχομένης πνοῆς, μετὰ μὴ συγκρατουμένης ἀγωνίας καὶ θαυμασμοῦ, εἰς τὸν οὐρανόν, ὅπου μετεφέρετο ὁ πολύτιμος καὶ μοναδικὸς αὐτῶν θησαυρός, ὁ Χριστός, ὅστις εὐρέθη δι' αὐτοὺς ἐν τῷ σπηλαίῳ καὶ τῇ φάτιγῃ τῆς Βηθλεὲμ, ὅστις ἀνεγνωρίσθη ὡς τοιοῦτος καὶ ὠμολογήθη καὶ ἄνωθεν ὑπὸ τῆς ἐνεχθείσης φωτῆς τοῦ Πατρὸς καὶ κάτωθεν ὑπὸ τοῦ Προδρόμου καὶ Προφήτου Ἰωάννου ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, ὅστις διεσκορπίσθη καὶ ἐξεχύθη διὰ τῶν θαυμαστικῶν ἔργων καὶ τοῦ κηρύγματός του καθ' ὅλην τὴν Ἰουδαίαν, τὴν Σαμαρείαν καὶ τὴν Γαλιλαίαν τῶν ἔθνῶν, ὅστις ἠρπάγη διὰ τῶν προδοσιῶν τοῦ Ἰούδα ὑπὸ χειρῶν ἀνόμων ἐκ τοῦ κήπου τῆς Γεθσημανῆς, ὅστις μετεκομίσθη καὶ ἐβασανίσθη ἐν τῷ σταυρῷ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους Γολγοθᾶ, ὅστις κατεβιβάσθη ἐκείθεν διὰ χειρῶν ἀγνῶν καὶ ὀσίων τοῦ Ἰωσήφ καὶ Νικοδήμου καὶ ἐκρύβη ἐν τάφῳ ὑπὸ τὴν πέτραν τὴν ἐν τῷ κήπῳ τοῦ ἀπὸ Ἀριμαθαίας Ἰωσήφ, ὅστις ἀνέστη κατὰ τὰς βουλὰς τοῦ Θεοῦ τρίμερος ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ τέλος ἀνελήφθη ἐν δόξῃ καὶ ἐναπετέθη εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον τοῦ οὐρανοῦ, καθίσας ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης τοῦ Πατρὸς, «ὅπου ἦν τὸ πρότερον».

Τὸ μέγα λοιπὸν μυστήριον, ὁπερ ὑποκρύπτει ἡ μεγάλη αὐτῆ

τῆς ἐνδόξου Ἀναλήψεως τοῦ Ἰησοῦ εορτῆ, εἶνε οὖν τὸ μέγα ἔργον τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων πλήρως ἐτελέσθη, οὗτις ἐπὶ γῆς ἠνώθησαν τοῖς ἐπουρανοῖς, οὗτις ὁ καταβάς αὐτὸς ἔστι καὶ ὁ ἀναβάς οὗτις ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἧς κομιστὴς εἰς τὴν γῆν εἶνε ὁ Χριστός, μένει εἰς τὸν αἰῶνα, οὗτις ὁ κομιστὴς τῆς βασιλείας ταύτης, ἀφ' οὗ ἐπὶ τεσσαράκοντα μετὰ τὴν Ἀνάστασίν του ἡμέρας ἐξηκολούθησεν ἐμφανιζόμενος εἰς τοὺς Ἀποστόλους, λαλῶν τὰ περὶ τῆς βασιλείας του καὶ ἐνισχύων αὐτοὺς μετὰ τὰς μεγάλας ἐκείνας ἐπαγγελίας καὶ ὑποσχέσεις «καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μετ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος», τέλος ὡς ἐσχάτην εὐεργεσίαν πρὸς τοὺς Ἀποστόλους του ἔδωκε ταύτην «ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς Βηθανίαν κ.τ.λ.», καὶ ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ καλουμένου Ἐλαιῶνος ἔδωκεν αὐτοῖς τὰς ἐσχάτας του ὑποθήκας, καὶ τοῖς εἶπεν ἀπὸ Ἱεροσολύμων νὰ μὴ ἀπομακρυνθῶσιν, ἕως οὗ ἐνδυθῶσι τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν, καὶ λάβωσι τὸν φωτισμὸν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ ἐξέλθωσι καὶ μαθητεύσωσι πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οὕτω συνεχίσωσι καὶ συμπληρώσωσι καὶ ἀποτελειώσωσιν αὐτοὶ καὶ οἱ μετ' αὐτοὺς διάδοχοι αὐτῶν τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου αὐτὸς ἐθυσιάσθη, καὶ τέλος ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐ-

τοὺς ἠυλόγησεν αὐτοὺς, καὶ ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς ἀνελήφθη ἀπ' αὐτῶν ἐν δόξῃ.

Καὶ ἵνα τὸ μέγα τοῦτο μυστήριον καλῶς κατανοήσωμεν, ὡς ἀνυψώσωμεν τὸν νοῦν ἡμῶν, ἵνα νοερώς καὶ ἡμεῖς ἴδωμεν τὸ ἐξαισιον τοῦτο τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου θέαμα, τὸ ὁποῖον καὶ οἱ Ἄγγελοι ἐθεώρουν μετὰ τοσοῦτου θαυμασμοῦ μετ' ὅσου ἐθεώρουν αὐτὸ καὶ οἱ Ἀπόστολοι.

Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Ἀναλήψεως, ὁπερ ἀναγινώσκειται σταθερῶς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς εορτῆς, πρὶν διηγθῆναι τὰ τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου, ἐξιστόρησε μίαν τῶν ἀπροόπτων καὶ ἀφανηδίων ἐκείνων ἐμφανίσεων τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς μαθητάς του. Κατὰ τὴν διήγησιν ταύτην ὁ Ἰησοῦς δὲν ἐνεφανίσθη πρὸς τοὺς μαθητάς του ἐν τῷ τόπῳ, ὅπουθεν ἐμελλε ν' ἀναληφθῆναι, ἐπὶ τοῦ ὄρους δηλ. τοῦ Ἐλαιῶνος, ἀλλ' ἐνεφανίσθη πρὸς αὐτοὺς ἐν μέσῳ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐνεφανίσθη πρὸς αὐτοὺς ἐν μέσῳ τῆς αὐτοκατακρίτου καὶ Χριστοκίονου πόλεως, καὶ ἐκεῖθεν παραλαβὼν αὐτοὺς καὶ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν βαδίζων, διέερεξε μετ' αὐτῶν τὰς κυριωτέρας ὁδοὺς τῆς πόλεως, τοὺς ὠδήγησε καὶ τοὺς εἰσήγαγεν εἰς τὴν μεγάλην ὁδόν, ἧεις ἔφερον ἐξ Ἱεροσολύμων εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, καὶ τοὺς ἐξήγαγε διὰ τῶν πυλῶν τῆς, καὶ ὅλη αὐ-

τὴ ἡ κίνησις λαμβάνει χώραν καὶ γίνεται ἡ τελευταία αὐτῆ σωματικῆ ἐμφάνεια καὶ παρουσία τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς μαθητάς του κατὰ τὴν Τεσσαρακοστὴν ἡμέραν, ὅποτε θ' ἀνελαμβάνετο εἰς οὐρανοῦς, ἵνα ἐξυπνίσῃ ἐπὶ τέλος ἀπὸ τῆς ἀναισθησίας τῆς ἡκαθεύδουσα πόλις καὶ λάβῃ γινώσιν τῆς ἐσχάτης τουλάχιστον ταύτης ἐπισκέψεως τοῦ Ἀνιρωτοῦ Τῆς.

Ἐμφανίζεται ἐν Ἱερουσαλὴμ τὸ ὕστατον ὁ Χριστός, διέρχεται μετὰ τῶν μαθητῶν του τὰς ὁδοὺς, τὰς ἀτραπούς καὶ ὁύμας τῆς πόλεως, ἐξέρχεται ἐκ τῶν πυλῶν τῆς τόσον ἐπισήμως καὶ πανηγυρικῶς, καὶ εἰσέρχεται μετὰ σταθερὸν βῆμα εἰς τὴν φέρουσαν εἰς Βηθανίαν καὶ πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν μεγάλην λεωφόρον, διατί; ἵνα ἴδῃ ἐπὶ τέλους ἡ ἀπιστος πόλις, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταμένους πρὸς αὐτήν, ἡ πόλις ἡ βυθισθεῖσα εἰς τὸ μέγα ἔγκλημα τῆς θεοκτονίας, ἵνα ἴδῃ τὸν Βασιλέα τοῦ Ἰσραὴλ ἐπισκεπτόμενον τὸ ἔσχατον αὐτήν καὶ ἀναγνωρίσῃ αὐτὸν καὶ σωθῆ!

Ἄλλ' ἡ Ἱερουσαλὴμ ἔμεινε ἀναίσθητος καὶ πρὸς τὴν ἐσχάτην ταύτην ἐπίσκεψιν! Ἄρα γε ἡ Ἱερουσαλὴμ εἶδε τότε τὸν Ἀναστάνα Βασιλέα τῆς ἀλλ' ἐν τῇ ἀπιστίᾳ καὶ τῇ πωρρώσει τῆς δὲν ἐπίστευσε καὶ πάλιν εἰς αὐτόν, ἡ οὐδόλως εἶδεν αὐτόν, οὐδ' ἠσθάν-

θη κἄν καὶ τὴν ἐπίσκεψίν του ταύτην τὴν ἐσχάτην, καθ' ὃν χρόνον τόσοι καὶ τόσοι ταπεινοὶ πιστοὶ εἶδον αὐτὸν καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν καὶ ἐσώθησαν; Εἶτε οὕτως εἶτε ἄλλως ὅποια οἰκτρὰ τύφλωσις διὰ τὴν Ἱερουσαλήμ, ὅποια σκληρὰ τύχη διὰ τὴν ἔνδοξον πόλιν Ἱερουσαλήμ! Ὁ Χριστὸς διὰ τελευταίαν φορὰν ἐπιφαίνεται ἐν μέσῳ τῆς πόλεως ὅχι ὡς Κριτῆς, ἀλλ' ὡς Σωτῆρ, ἔτοιμος ν' ἀκούσῃ καὶ δεχθῇ τὴν μετάνοιάν τῆς, διὰ τὸ ἔγκλημα εἰς ὃ προσφάτως ἐβρυθίσθη, ἔτοιμος ν' ἀκούσῃ καὶ δεχθῇ τὴν μετάνοιαν τῆς καὶ τὴν ἐλεήσῃ, καὶ διὰ τοῦτο διέρχεται ὅλας τὰς ἀγυιάς τῆς· ἀλλ' οἱ ἄρχοντές τῆς ἐν τῇ ἀλαξονίᾳ καὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας των δὲν ἠσθάνθησαν τὴν ἐπίσκεψιν, ἢ μᾶλλον ἀπέρριψαν καὶ τὴν μεγίστην ταύτην συγκατάβασιν καὶ δωρεάν, καὶ οὕτως ἡ ὥραία πόλις, ἡ ἔνδοξος Ἱερουσαλήμ, ἡ ἕδρα τῶν Προφητῶν, ἡ καθέδρα τοῦ Βασιλείως τῶν βασιλευδόντων, ἐγκαταλείπεται πλέον ἔρημος, διότι ἐξῆλθε καὶ ἀπεμακρύνθη πλέον ἀπ' αὐτῆς ὁ Ἰησοῦς Χριστός, καὶ μετ' οὐ πολὺ κατηδαφίσθη ἐξ ὀλοκλήρου, καὶ δὲν ἔμεινε λίθος ἐπὶ λίθου ἐκεῖ, τὰ δὲ μεγαλοπρεπῆ ἑρείπια τῆς, καὶ αὐτὰ ἐγένετο ὡσεὶ χιοὺς, ὃν ἐκρίπτει ἄνεμος ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, καὶ τὰ πάντα ἠφανίσθησαν εἰς σημεῖον τῆς ἀπιστίας καὶ

τιμωρίας τῆς καὶ πρὸς σωφροσύμην καὶ παραδειγματισμὸν τῶν ἀπιστούντων καὶ διεφθαρμένων ἐθνῶν!

Ἀδελφοί, ἄς φοβηθῶμεν καὶ ἡμεῖς αὐτὴν τὴν ἀπιστίαν καὶ τὴν πώρωσιν τῶν Ἱεροσολυμιτῶν! Ὅπως ὁ παλαιὸς Ἰσραὴλ διὰ τὴν ἀπιστίαν του ὡς ἀδιόρθωτος καὶ σκληρογράχηλος καὶ ἀπερίτμητος τῇ καρδίᾳ ἀπεβλήθη, ἄς φοβηθῶμεν μήπως πάθωμεν τὸ αὐτὸ καὶ ἡμεῖς ὁ λαὸς Ἰσραὴλ, ἡμεῖς ὁ λαὸς ὁ περιούσιος, ὁ Ὁρθόδοξος Ἑλληνικὸς λαός. Ποσάκις καὶ ἐνώπιον ἡμῶν δὲν διέρχεται ὁ Ἰησοῦς, ὡς καὶ ἐνώπιον τῶν Ἱεροσολυμιτῶν, χωρὶς νὰ προσελκύῃ τὴν προσοχήν μας, χωρὶς νὰ κάμπητῃ εἰς μετάνοιαν τὴν σκληρὰν καρδίαν μας; Ὅταν λ.χ. ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀκούωμεν τὰ Εὐαγγελικὰ ἀναγνώσματα, τότε δὲν διέρχεται καὶ ἐνώπιον ἡμῶν ὁ Χριστός; Ὅταν ἐν τινι συναθροίσει πιστῶν κηρύττεται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, δὲν λαλεῖ τότε πρὸς ἡμᾶς αὐτὴ ἡ φωνὴ τοῦ Λόγου; Ὅταν κατὰ τὴν ὑψωσιν τῶν τιμῶν δώρων ἐν τῇ θείᾳ μυσταγωγίᾳ φωνῇ ὁ ἱερεὺς «τὸ μετὰ φόφου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε», καὶ διέρχεται τρόπον τινὰ ἐμπροσθεν ἡμῶν αἰσθητῶς καὶ σωματικῶς πλέον ὁ Θεάνθρωπος Σωτῆρ καὶ ἡμεῖς μέιομεν ἀδιάφοροι πρὸς τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην τῆς θείας χάριτος,

δὲν ὁμοιάζομεν τότε καὶ ἡμεῖς, ποῖον τὴν ἐσχάτην ταύτην ἡμέραν πρὸς τοὺς ἀναισθητοὺς καὶ πεπρωμένους ἐκείνους Ἱεροσολυτου ὁ Ἰησοῦς δὲν ἐφάνη εἰς τοὺς

«Εἶπε δὲ Πέτρος (πρὸς τὸν λαόν)· ἀπόμεινον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπέρχει μοι· ὃ ἐὰν ἔγωγ τοῦτό σοι δῶμι· ἐν τῷ ἐνόμῳ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζαρετικοῦ ἔμενε καὶ περιπάτει, καὶ πίστευσε πρὸς τὴν εὐαγγελίᾳ· (Π. 4, 4-8).

μίτας, ἐνώπιον τῶν ὁποίων διήλθεν ὁ Ἰησοῦς, χωρὶς νὰ προσελκύσῃ τὴν προσοχὴν των, καὶ διὰ τοῦτο ἀφῆκε τὸν οἶκον ἐκείνων ἔρημον;

Οὕτως εἶνε ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁ

μαθητὰς του ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ τόπου, ὃν ἐξελέξατο διὰ τὴν Ἀνάληψιν αὐτοῦ, ὡς ἄλλοτε ἵνα πιστοποιήσῃ τὴν Ἀνάστασίν του ἐνεφανίσθη εἰς τὸ ὑπερῶν, ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμέ-

νοι, ἢ εἰς Ἑμμαούς, ἢ εἰς τῆς Γαλιλαίας τὸ ὄρος τοῦτο, ἢ εἰς τὰς ὄχθας τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος, ἀλλ' ἐμφανίζεται ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐκεῖθεν παραλαμβάνει αὐτοὺς καὶ τοὺς ὁδηγεῖ ἔξω τῶν τειχῶν τῆς ἕως εἰς Βηθανίαν, ἵνα ὀφθαλμοφανῶς διὰ τούτου δειχθῇ ὅτι ἡ θεία χάρις ἐξέρχεται πλέον καὶ ἀπομακρύνεται τῆς Ἱερουσαλήμ, ἥτις διὰ τῆς ἀπιστίας καὶ ἀναισθησίας τῆς παρεσκευάσεν εἰς ἑαυτὴν τὴν ἐγκατάλειψιν ταύτην, ἣν ἐπηκολούθησεν ἡ καταδίκη καὶ ὁ ὀλεθρὸς τῆς.

Ἐκ τῆς Ἱερουσαλήμ ἐξερχόμενος δὲν παραλαμβάνει παρὰ ὀλίγους, ἀλλ' ἐκλεκτούς, λίθους, τοὺς Ἀποστόλους του, ἵνα ἐξ αὐτῶν κατασκευάσῃ τὴν νέαν ζῶσαν πόλιν τῆς οὐρανοῦ βασιλείας του ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ φέρῃ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἐκλεγέντας λίθους τούτους ἀπὸ τῆς παλαιᾶς καὶ κα-

ταδεδικασμένης πόλεως εἰς ἐλευθερον, καθαρὸν καὶ ὑψηλὸν τόπον, εἰς τὸ κεχαριτωμένον ὄρος τῶν Ἑλαιῶν, ἵνα ἐνταῦθα καθαρῶς καὶ εὐλογησῇ τοὺς θεμελίους λίθους τῆς νέας οἰκοδομῆς, καὶ κατόπιν μεταχειρισθῇ αὐτοὺς ὡς σκευὴ τῆς νέας χάριτος, ἀφ' οὗ καθαρῶσι καὶ διέλθωσι καὶ ἀπὸ τὰς φλόγας τῆς Πεντηκοστῆς, ἵνα οἰκοδομήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν, ἣς καὶ πύλαι Ἰδοῦ οὗ κατισχύσουσιν: «Ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς Βηθανίαν».

Ἐντεῦθεν ἀρχεται τὸ μέγα ἔργον τῆς εὐλογίας τῶν μαθητῶν «ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς, καὶ ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ' αὐτῶν καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν».

Τὸ πῶς ἐγένετο ἡ εὐλογία, καὶ πῶς ἀνελήφθη ὁ Κύριος, καὶ τί μετὰ τὴν Ἀνάληψιν ἀμέσως ἐπηκολούθησεν, ἀφίνομεν δι' ἄλλοτε.

† Ὁ Σμύρνης ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ

Ἀθρῖον Κυριακὴν 6 Μαΐου 1912 οἱ ἱεροκήρυκες τῆς Ὁρθοκλαστικῆς Ἀδελφότητος «Εὐσεβείας» θὰ κηρύξωσιν ὡς ἑξῆς:

Ὁ ἱερολογ. κ. Γε. Ὁρφανίδης π. μ. καὶ μ. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναφ Μαγνησίας.

Ὁ ἱερολογ. κ. Γ. Πασχάλης π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναφ ἄγ. Αἰκατερίνης π. μ. δὲ ἐν τῷ σχολῇ ἄγ. Νικολάου.

Ὁ ἄλλόγ. κ. Π. Κατσιναβάκης π. μ.

ἐν τῷ ἱερῷ ναφ ἄγ. Τριάδος π. μ. δὲ ἐν τῷ σχολῇ Εὐαγγελιστρίας.

Ὁ ἄλλόγ. κ. Ἄνδρ. Κουρνιδικῆς π. μ. ἐν τῷ σχολῇ ἄγ. Τρύφωνος.

Πρὸς τοὺτοις σήμερον Σάββατον περὶ ἄρην 11—12 π. μ. θὰ ἐρμηνεύσωσι τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον τῆς ἄρην εἰς ἐπήκοον πάντων τῶν μαθητῶν, ὁ μὲν ἱερολογ. κ. Γ. Πασχάλης ἐν τῷ σχολῇ Σφακτηρίας, ὁ δὲ ἄλλόγ. Π. Κτσιναβάκης ἐν τῷ Καταστήματι τῆς ἀγαθοεργοῦ Ἀδελφότητος τῶν Κυριῶν.

Ἡ ΑΛΗΘΗΣ ΧΑΡΑ

Οἱ ἄνθρωποι ζητοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς τὴν χαρὰν. Εἶνε αἰσθημα φυσικὸν καὶ ἰσχυρὸν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις ἀποφεύγει τὴν θλίψιν καὶ τὴν στενοχωρίαν. Ἀληθῶς ὁ Ἰψιπτος Θεὸς δὲν ἐδημιούργησε τὸν ἄνθρωπον, ἵνα βίψῃ αὐτὸν εἰς διηνεκὴ θλίψιν καὶ ἀθμονίαν· ἐδημιούργησε τὸν ἄνθρωπον διὰ νὰ χαίρῃ καὶ εὐφραίνηται, διότι ὁ Θεὸς εἶνε ἡ ἀένναος πηγὴ παντὸς ἀγαθοῦ καὶ καλοῦ· εἶνε τὸ ὑψιστὸν ἀγαθόν, ἀρα ἡ καθαρὰ καὶ διαυγὴς πηγὴ πάσης χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. Ἀλλὰ δυστυχῶς οἱ ἄνθρωποι δὲν εὐρίσκουσι πάντοτε τὴν ἀληθῆ καὶ μόνιμον χαρὰν, διότι ζητοῦσιν αὐτὴν, οὐχὶ εἰς τὸν Θεόν, ἀλλ' εἰς τὰ παροδικὰ καὶ μάταια ἀγαθὰ τοῦ κόσμου· εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς σαρκός. Καθὼς ὁ κατεχόμενος ὑπὸ δίψης φλογεῖται, ἀνζητήσῃ νὰ πληρῶσῃ τὸ φυσικὸν τοῦτο αἰσθημα «εἰς λάκκους συντετριμμένους», καὶ οὐχὶ εἰς τὴν κρυσταλλῶδη καὶ καθαρὰν πηγὴν, ἀντὶ νὰ ὠφελθῇ βλάπτεται: σωματικῶς, οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος, ὅταν ἀπομακρύνηται τοῦ Θεοῦ. Αἱ ἡδοναὶ τοῦ κόσμου εἶναι «λάκκοι συντετριμμένοι»· εἶνε πλήρεις δηλητηριωδῶν οὐσιῶν· εἶνε πλήρεις ἀκαθαρσίας. Ἡ χαρὰ, ἣν αἰσθάνεται

ὁ δοῦλος τῶν ἀμαρτιῶν καὶ τοῦ κόσμου εἶνε προσωρινή, διότι μετ' ὀλίγον ἐπέρχεται καὶ κόρος καὶ λύπη. «Ἡ τοῦ κόσμου χαρὰ, λέγει καὶ ὁ Ἱ. Χρυσόστομος, ἀρχεται μὲν ἀπὸ τῶν ἡδέων, τελευτᾷ δὲ εἰς τὰ λυπηρὰ». Ναί· ὦ ἄνθρωπε. Παρατήρησον τοῦ λύχνου τὴν φλόγα, ἥτις ἐκπέμπει τὰς φωτοδόλους ἀκτῖνας καὶ φωτίζει τοὺς πέριξ. Βλέπεις ὅτι ἡ φλόξ αὐτῆ, πρὶν ἢ τελειῶς ἀποσβεσθῇ ἐκπέμπει λάμπιν τινὰ ζωηράν; Μάνθανε λοιπὸν ὅτι ὅσον χρόνον ἡ ζωηρὰ αὐτῆ τοῦ λύχνου λάμπις διαρκεῖ, τοσοῦτον διαρκεῖ καὶ ἡ εὐχαρίστησις τῶν τερπνῶν καὶ ἡδέων τοῦ κόσμου τούτου.

Ὁ ἀγαπῶν τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου βίπτεται εἰς τὰς μερίμνας καὶ φροντίδας, αἵτινες δίκην ἀκανθῶν προσβάλλουσι τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ δὲ ἀμαρτία ταράσσει τὴν ψυχὴν, ἀνησυχεῖ, προσενεῖ φρίκην καὶ θόρυβον. Ἄν δὲ τις ζωγράφος ἀπικόνιζεν αὐτὴν, φρονῶν ὅτι θὰ παρστήσῃ αὐτὴν, ὡς γυναῖκα μέλαιναν, θηριόμορφον, πύρ καὶ καπνὸν ἀποπνέουσιν, οἷας οἱ ποιηταὶ περιγράφουσι τὰς Σύλλας. Τί; ἡ ψυχὴ τοῦ ἀμαρτωλοῦ δύναται νὰ εὖρῃ γαλήνην; ὄχι· διότι ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεως, ὡς φωνὴ τῆς Θεοῦ, ἀδυσωπήτως τι-

μωρεὶ καὶ παρακολούθει, ὡς ἡ σκιά τὸ σῶμα, τὸν ἄνθρωπον πάντοτε. Καὶ ἐν μέσῳ τῆς τρυφῆς καὶ τῶν ἀπολαύσεων τοῦ κόσμου εἶνε δυστυχῆς. Ὁμοιάζει πρὸς τὴν θάλασσαν, ἣν ταράσσει ὁ σφοδρὸς ἄνεμος καὶ τὰ ἄγρια κύματα. «Τοιοῦτον ἡ ἁμαρτία» λέγει ὁ Ἱ. Χρυσόστομος, πρὶν ἢ μὲν ἀπαρτισθῆναι, μεθύειν ποιεῖ τὸν ἄλόντα· ἐπειδὴν δὲ πληρωθῆ καὶ ἀπαρτισθῆ, τότε τὰ μὲν τῆς ἡδονῆς ταύτης ὑπεξίσταται καὶ σθένυται, γυμνὸς δὲ ἕστηκε λοιπὸν ὁ κατήγορος, τοῦ συνειδότος τὸν πεπλημμεληκότα, καὶ τὴν ἐσχάτην ἀποιουόντος δίκην καὶ μολύβδου παντὸς βαρύτερον ἐπικειμένον» (πρὸς Ὀλυμπιάδ.). «Τί νὰ γράψω ὑμῖν, γράφει βαρυθύμως ὁ Αὐτοκράτωρ Τιβέριος, ἢ μᾶλλον ὤφειλον νῦν νὰ γράψω ὑμῖν; ἐὰν γνωρίζω αὐτὸ, αὐτὸ, φθειράτω με ἢ θεότης σκληρότερον ἢ ὅσον καθημερινῶς νῦν φθειρόμαι». Τόσον εἶνε βέβαιον ὅτι οὔτε ἡ αὐτοκρατορικὴ ἀλουργίς ἡδύνατο νὰ καθησυχάσῃ καρδίαν ἀνθρώπου διαπράξαντος κακουργήματα.

Ἄλλὰ καὶ ἡ πεποίθησις ὅτι τ' ἀγαθὰ τοῦ κόσμου παρέρχονται ἢ ὅτι σήμερον ἢ αὔριον ἐγκαταλείπει ὀπίτω ταράσσει τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀφαιρεῖ τὴν χαρὰν τόσῳ μᾶλλον ὅσῳ θὰ παραστῆ πρὸ τοῦ ἀδεκάστου Κριτοῦ καὶ ἀναλογίζεται τὴν μεγάλην ἐκείνην ἡμέραν τῆς κρίσεως, ἣτις εἶνε «ἡμέρα ὀργῆς, ἡ-

μέρα θλίψεως, ἡμέρα ἄωρίας καὶ ἀφανισμοῦ, ἡμέρα νεφέλης καὶ γνόφου, ἡμέρα νεφέλης καὶ οὐμίχλης, ἡμέρα σάλπιγγος καὶ κρουγῆς» (Σοφον. α', 15). Ἡ ἀληθὴς χαρὰ δὲν ὑπάρχει ἐν ταῖς ἡδοναῖς τοῦ κόσμου.

Ἡ ἀληθὴς χαρὰ εἶνε μόνον ἐν τῷ Θεῷ. Αὐτὴ εἶνε μόνιμος, ἀληθὴς, ἀμιγῆς, καθαρὰ· εἶνε διαρκῆς γαλήνη τῆς ψυχῆς καὶ ἀναφαίρετος, διότι οὐδεὶς καὶ αὐτὸς ὁ θάνατος δύναται νὰ ἐξαλείψῃ. «Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνη καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῆ». (Ἰωάν. ιε', 11). Ὁ ἀληθὴς χριστιανὸς χαίρει ἐν Κυρίῳ ὑποτασσόμενος εἰς τὸ ἅγιον Αὐτοῦ ἔλεγμα· πιστεύει ἐλιτρινωῶς· ἀγαπᾷ τοὺς ἀδελφούς του καὶ ἐλπίζει εἰς τὴν μέλλουσαν μακαριότητα. Ἡ ἀληθὴς συνειδήσις εἶνε ὁ παράδεισος τῆς καρδίας, τὸ ἀπαλώτατον κατὰ τὴν ὄραν τοῦ θανάτου προσκεφάλαιον. Ὁρθῶς ὁ ἀρχαῖος φιλόσοφος Πλάτων λέγει. «Τῷ μηδὲν ἑαυτῷ ἄδικον ξυνειδῶτι ἡδεῖα ἐλπίς ἀεὶ πάρεστι καὶ ἀγαθὴ γηροτρόφος» (Πολιτ. α', 330) Naί. Ὁ ἐργαζόμενος καὶ ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ τῆς κοινωνίας καὶ πάσχων ὑπὲρ τῆς φίλης πατρίδος, ἢς «οὐδὲν γλύκιον», αἰσθάνεται ἄρρητον ἀγαλλίασιν καὶ οὐδόλως θλίβεται καὶ ἂν ἀκόμη καταδιωχθῆ ἢ συκοφαντηθῆ ὑπὸ τῶν φαύλων ἀνθρώπων. Οἱ ἥρωες καὶ μάρτυρες τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος καὶ ἐν μέσῳ τῶν παντοίων διωγμῶν χαίρουσι τόσῳ μᾶλλον, ὅσῳ ἀποδέλπουσι πρὸς

τοὺς ἀποκειμένους στεφάνους καὶ τὰ βραβεῖα τῆς μελλούσης ζωῆς. «Λάμψει ὡς ἡ λαμπρότης τοῦ στερεώματος» (Δανιήλ ΙΒ', 3) Οἱ θεοκήρυκες Ἀπόστολοι, κηρύττοντες τὸ ζωογόνον καὶ ἱλαρὸν φῶς τοῦ Εὐαγγελίου, κατεδιώχθησαν καὶ ποικιλοτρόπως ἐδασανίσθησαν, ἀλλ' ἔχαιρον, ἀλλ' ἠγάλλοντο, διότι ἡ θερμὴ πίστις εἰς τὸν Σωτῆρά μας ἐνίσχυε καὶ ἐνεδυνάμωνεν αὐτούς. Ὅτε ὁ πρωτομάρτυς τῆς Χριστιανικῆς ἀληθείας Στέφανος εὕρισκετο δικαζόμενος ἐνώπιον τοῦ Ἰουδαϊκοῦ συνεδρίου, οὐδόλως ἐδειλίασεν, οὐδὲ ὑπεχώρησεν ἀλλ' ἔχαιρε καὶ ἔλαμπεν ἐξ ἀγαλλιάσεως· διότι ἐμελλε νὰ πάθῃ ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ. «Καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου» (Πράξ. στ', 15).

Ἀληθῶς καὶ οἱ ἐνάρτετοι ἔχουσι τὰς θλίψεις των ἐπὶ τῆς γῆς· διότι δὲν εἶνε ἀπαθεῖς Στωϊκοὶ καὶ ἄτρωτοι ἀπὸ τῶν βελῶν τοῦ Σαττανᾶ. Πολλὰκις συκοφαντοῦνται ἢ καταδιώκονται ἢ δυστυχοῦσι, καθ' ὅσον μισοῦσι τὴν ἀδικίαν. Αλλ' αἱ θλίψεις των γλυκαίνονται ὑπὸ τῆς ἐλπίδος καὶ τὰ δάκρυά των ἀποβαίνουσι πηγὴ πνευματικῆς κατανύξεως καὶ χαρᾶς· διότι ζῆ ἐν αὐτοῖς ὁ Χριστός. «Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε». (Φιλιπ. δ', 4). Οἱ ἀληθεῖς καὶ γνήσιοι Χριστιανοὶ τὰς ἐλίψεις τῆς πολυστόνου ζωῆς καὶ τοῦ πειρασμοῦ δὲν θεωροῦσιν ἐκ τυφλῆς τύχης

πράγματα, ἀλλὰ τῆς θείας Προνοίας ἐπισκέψαι, ἣτις διδάσκει παιδεύουσα καὶ χειραγωγεῖ διὰ τῆς ἀκανθῶδους πορείας εἰς τὸ αἰώνιον συμφέρον. Ἡ χαρὰ ἄρα εἶνε καρπὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καρπὸς γλυκὺς, νεκταρώδης, οὐράνιος· διὰ ταῦτα, κατὰ τὴν φρικτὴν ὥραν τοῦ θανάτου, ἱλαρὸς καὶ χαριεὶς ὁ ἀληθὴς χριστιανὸς ἀναχωρεῖ τοῦ κόσμου, ὅπως ριφθῆ ἢ ψυχὴ του εἰς τὰς ἀγίας ἀγκάλας τοῦ Ἁγίου Θεοῦ. Μεταβαίνει εἰς τὸν οὐρανόν, ἐνθα ἡ ἀνάπαυσις ἀπὸ τῶν κόπων καὶ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῶν λυπηρῶν· ἐνθα ἀπέδρα πάσα ὀδύνη καὶ λύπη καὶ στεναγμός.

Μακάριοι ὄσοι, στηριγμένοι ἐπὶ τῆς ἀσκαλεύτου τῆς πίστεως· πέτρας διέρχονται τὴν πολυκύμαντον θάλασσαν τῆς ζωῆς ἀτάραχοι καὶ γαλήνιοι. Μακάριοι ὄσοι διὰ τῆς προσευχῆς καὶ τῆς ἀρετῆς, εἶνε ἡνωμένοι ἐν τῷ Χριστῷ καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς. Μακάριοι ὄσοι ἀγωνίζονται ἐν τῷ σταδίῳ τῆς ζωῆς καὶ πολεμοῦσι κατὰ τῆς κακίας· διότι ἔχουσι τὸν ἀπαυγασμὸν τῆς μελλούσης δόξης, πρὸς τὴν ὁποῖαν κρίνονται μηδὲν ἅπαντα συνάμα λαμβανόμενα τὰ δεσινὰ τῆς παρούσης ζωῆς. Μακάριοι ὄσοι ἐργάζονται ὑπὲρ τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος καὶ ἂν ἀκόμη ἔχωσι θλίψεις καὶ πόνοους. «Μόνη κυρίως ἂν εἴη χαρὰ ἢ ἐκ καμάτων καὶ θλίψεων ζῶν αἰώνιον πραγματευομένη» λέγει ὀρθῶς ὁ Ἱ. Θεοδώρητος.

Ἀρχιμ. Βασίλειος, ΠΟΛΥΚ. Ι. ΣΥΝΟΛΙΝΟΣ

„ΠΕΡΙΠΑΤΕΙΤΕ ΕΩΣ ΤΟ ΦΩΣ ΕΧΕΤΕ“

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ (ΔΙΗΓΗΜΑ)

(Κατὰ πιστὴν μετάφρασιν ἐκ τοῦ Ῥωσικοῦ ὑπὸ Σίμωνος Δ. Κατακουζηνοῦ).

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου φυλλαδίου).

Οὕτως ἔζη ὁ Ἰούλιος, ὅτε τῷ συνέβη ἐν ἐπεισόδιον, ὅπερ ὀλίγον ἐλείψε νὰ τροποποιήσῃ ὅλον τὸν τρόπον τῆς ζωῆς του. Εἰς τοὺς ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας παρευρίσκατο μὲ τὸ ἄρμα του, ὅτε, πρὸς τὸ τέλος, συνεκρούσθη μὲ ἄλλο, μὲ τὸ ὅποιον συνηγωνίζετο. Ὁ τροχὸς συνειρίβη, οὗτος δὲ κατέπεσε καὶ ἔθραυσε δύο πλευρὰς καὶ τὴν χεῖρα. Ἡ βλάβη ὑπῆρξε μεγάλη, ἀλλ' ὄχι καὶ ἐπικίνδυνος διὰ τὴν ζωὴν του. Τὸν Ἰούλιον μετέφερον εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου ἔμεινε κατάκοιτος ἐπὶ τρεῖς μῆνας. Κατὰ τοὺς τρεῖς τούτους μῆνας, ἐν τῷ μέσῳ φρικτῶν σωματικῶν πόνων, ἢ σκέψις του ἤρχισεν λειτουργοῦσσι, εἶχε δὲ τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀναλογισθῆ τὴν ζωὴν του, ἐπιθεωρῶν αὐτὴν ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ τῆς ζωῆς ἑξένου ἀνθρώπου. Ἡ δὲ ζωὴ του τῷ παρουσιάσθη ὑπὸ λίαν ζοφώδη ἔποψιν, τόσῳ μᾶλλον ὅσῳ, κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, τῷ συνέβησαν τρία δυσάρεστα συμβάντα, τὰ ὁποῖα μεγάλως τὸν ἐλύπησαν. Τὸ πρῶτον ἦτο ὅτι εἰς δοῦλος, ὑπηρετῆς τῆς πά-

σης ἐμπιστοσύνης τοῦ πατρὸς του, παραλαβὼν ἐν Ἀφρικῇ πολυτίμους λίθους, ἐδραπέτευσε μὲ αὐτούς, τοῦτο δὲ ἐπέφερε μεγάλην ζημίαν καὶ παραλυσίαν εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ Ἰουλίου. Τὸ δεύτερον ἦτο, ὅτι ἡ παλλακὶς τοῦ Ἰουλίου τὸν ἐγκατέλιπεν ἐκλέξασα νέον προστάτην. Τὸ δὲ τρίτον, τὸ μᾶλλον δυσάρεστον διὰ τὸν Ἰούλιον, ἦτο ὅτι, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἀσθενείας του, ἐγένοντο ἐκλογαὶ διὰ τὴν θέσιν κυβερνήτου, ἣν ἤλπισε νὰ καταλάβῃ, ἀντὶ αὐτοῦ ὅμως τὴν κατέλαβεν ὁ ἀντίπαλός του. Ὅλα ταῦτα ἐφαίνοντο εἰς τὸν Ἰούλιον ὅτι συνέβησαν, διότι τὸ ἄρμα του ὀλίγον τί ἔστρεψε πρὸς τὰ ἀριστερά.

Εὐρισκόμενος ἐν τῇ κλίνῃ του μόνος ἀκουσίως ἤρχισεν σκεπτόμενος ὅτι ἡ ἐπιτυχία του ἐξηρτάτο ἐκ μηδαμινῶν πράγματι περιστατικῶν, αἱ σκέψεις δὲ αὐταὶ ἔφερον ἄλλας, πρὸς δὲ τὰς ἀναμνήσεις περὶ τῶν προηγουμένων δυστυχιῶν του, περὶ τῆς ἀποπείρας του νὰ ὑπάγῃ πρὸς τοὺς χριστιανοὺς καὶ περὶ τοῦ Παμφιλίου

τὸν ὅποιον δὲν εἶδε πρὸ δέκα ἡδὴ ἐτῶν. Αἱ ἀναμνήσεις του ἐνισχύοντο ἔτι ἐκ τῶν συνδιαλέξεων του μετὰ τῆς συζύγου του, καθ' ὅλην τὴν ἀσθενείαν του, ἣτις τῷ διηγῆθη ὅ,τι ἐγνώριζε περὶ τοῦ χριστιανισμοῦ ἀπὸ τὴν δούλην τῆς. Ἡ δούλη αὕτη ἔζη ἄλλοτε ἐν τῷ κοινοβίῳ ἐκεῖνω, ὅπου ἔζη ὁ Παμφίλιος, τὸν ὅποιον ἐγνώριζεν.

Ὁ Ἰούλιος ἠθέλησε νὰ ἴδῃ τὴν δούλην ταύτην, ὅτε δὲ προσήλθε, τὴν ἠρώτησε λεπτομερῶς περὶ διαφόρων πραγμάτων, ἰδίᾳ δὲ περὶ τοῦ Παμφιλίου.

— Ὁ Παμφίλιος, — διηγεῖτο ἡ δούλη, — ἦτο ἀπὸ τοὺς καλύτερους ἀδελφούς των καὶ ὅλοι τὸν ἠγάπων καὶ τὸν ἐσέβοντο. Ἐνυμφεῦθη ἐκεῖνην ἀκριβῶς τὴν Μαγδαληνὴν, τὴν ὁποίαν πρὸ δέκα ἐτῶν εἶδεν ὁ Ἰούλιος. Αὐτοὶ ἀπέκτησαν παιδιὰ. Ναί, ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος δὲν πιστεύει, ὅτι ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε τοὺς ἀνθρώπους διὰ τὴν εὐτυχίαν των, — εἶπεν ἐν τέλει ἡ δούλη, — πρέπει νὰ ὑπάγῃ νὰ παρατηρήσῃ τὴν ζωὴν των.

Ὁ Ἰούλιος ἀπέλυσε τὴν δούλην καὶ ἔμεινε μόνος, σκεπτόμενος ὅ,τι ἤκουσε. Συγκρίνων δὲ τὴν ζωὴν τοῦ Παμφιλίου μετὰ τῆς ἰδικῆς του, ἐζηλοτύπει καὶ ἐπεθύμει νὰ μὴ σκέπτηται τοῦτο.

Χάριν ἀσχολίας, ἔλαβε τὸ ἑλληνικὸν ἐκεῖνο χειρόγραφον, ὅπερ τῷ ἔδωκεν ἡ σύζυγος καὶ ἤρχισεν ἀναγινώσκων. Ἐν τῷ χειρογράφῳ ἀέγνωσε τὰ ἑξῆς:

« Ὑπάρχουσι δύο ὁδοί: ἡ τῆς ζωῆς καὶ ἡ τοῦ θανάτου. Ἡ ὁδὸς τῆς ζωῆς συνίσταται εἰς τὰ ἐπόμενα: Ἐν πρώτοις, ὀφείλεις ν' ἀγαπᾷς τὸν Θεόν, τὸν δημιουργήσαντά σε. Δεύτερον τὸν πλησίον σου, ὡς σεαυτὸν καὶ ὅ,τι δὲν ἐπιθυμῆς νὰ σοὶ συμβῆ καὶ σὺ μὴ τὸ κάμνης εἰς ἄλλον. Ἡ δὲ διδασκαλία, ἡ πρακτικουσα ἐκ τῶν λέξεων τούτων, εἶναι ἡ ἐπομένη: Εὐλογεῖτε τοὺς βλασφημοῦντάς σας, προσεύχεσθε διὰ τοὺς ἐχθρούς σας καὶ διὰ τοὺς καταδικωντάς σας, διότι ὁποῖα χάρις δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ἀν ἀγαπᾷτε τοὺς ἀγαπῶντάς σας! Μήπως τὸ τελευταῖον τοῦτο δὲν κάμνουσι καὶ οἱ ἔθνη; Σεις ὅμως, ἀγαπάτε τοὺς μισοῦντάς σας καὶ δὲν θὰ ἔχητε ἐχθρούς. Ἀπέχετε ἀπὸ τὰς σαρκικὰς καὶ κοσμικὰς λαγνείας. Ἄν τις σὲ κτυπήσῃ εἰς τὴν δεξιὰν παρεῖαν, στρέψον πρὸς αὐτὸν καὶ τὴν ἄλλην καὶ θὰ γίνῃς τέλειος. Ἄν τις σ' ἐξαναγκάσῃ, ἵνα βαδίσης μετ' αὐτοῦ ἐν μίλλῳ, βάδισον δύο μετ' αὐτοῦ. Ἄν τις οἰκαιοποιηθῆ ὅ,τι σοὶ ἀνήκει, μὴ ζητῆς τὴν ἀπόδοσιν, διότι δὲν εἶναι τοῦτο δυνατὸν. Ἄν τις λάβῃ τὸν μανθῦν σου, δὸς καὶ τὸν χιτῶνα. Τῷ δ' αἰτοῦντι δὸς καὶ μὴ ζητῆς τὴν ἀπόδοσιν, διότι ὁ Πατὴρ ἐπιθυμεῖ, ἵνα εἰς πάντας δωρῶμεν ἐκ τῶν πλοουσίων Αὐτοῦ δώρων. Μακάριος ὁ δίδων κατὰ τὰς ἐντολάς!»

(Ἔπεται ἡ συνέχεια).

ΜΙΚΡΑ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Θ. Ἁγιον Δωδώνης κ. κ. Πανάροστον (Ἰωάννινα).—Πανοσιολ. Ἄρχιμανδρίτην κ. Νεόφυτον Βερβαλάχον (Ἀδραμύτιον).—Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτην κ. Δωρόθεον Ν. Δουκάκη (περιοδεύοντα).—Πανοσιολ. Ἀρχιεπίσκοπον κ. Ἀγαθάγγελον Π. Λαγίδην (Κων).—Αἰδεσιμώτατον Πρωθιερέα κ. Ἰωάννην (40 Ἐκκλησίας).—Αἰδεσιμώτατον Οἰκονόμον Παπ. Γεώργιον Πούλιον (Κωνσταντινοῦ).—Ἐλλογίμους Κας Εὐθαλίαν Ἀδάμ (Κων)πολιν καὶ Ὁλυμπιάδα Δεμπεριάδου (Ἀδριανούπολιν) καὶ κ. κ. Κλεάνθη Χαλίδην (Ναξί).—Χαράλαμπον Ἀποστολίδην (Θεῖρα).—Νικόλαον Μιχαηλίδην (Σίνθη).—Ἰωάννην Χρυσούλην (Κασαμπά).—Πέτρον Μιχαηλίδην (Παλ. Φώκαιαν).—Ἀνδρέαν Α. Φιλιππίδην (Πιεραιᾶ).—Μενέλαον Β. Σηγάμην (Ἀδριανούπολιν).—Πέτρον Μαντισίπουλον (Τσιόρνοβον) καὶ Ἰωάννην Ἐμμ. Δημητριάδην (περιοδεύοντα): Ἐπιστολαὶ σὺς ἑλλή-

φθασαν. Ἀπάντησιν ταχυδρομικῶς. — Α. Σ. Ἁγιον Στρωμνίτης: κ. κ. Ἀρσένιον (Στρώμνισαν).— Α. Θ. Ἁγιον Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὄρου: κ. κ. Σωκράτην (Διαρικοβήν) καὶ κ. κ. Στέφανον Ἀμπαζῆν (40 Ἐκκλησίας) καὶ Σαυθρον Παναγιώτου (Κων)πολιν). Ἐλλείποντα φυλλάδις ἀπεστάλησαν ταχυδρομικῶς. — Αἰδεσιμώτατον Σακελλάριον κ. Χαράλαμπον (Ρεῦμι—Βιτούσης—Μιτυλήνης) καὶ κ. κ. Α. Κ. Χονδροδήμου. — Κ. Παπαδιαμαντόπουλον. — Μ. Γ. Νικολαΐδην. — Κ. Τζελέτην. — Κ. Ἡλιάδην. — Κ. Πέτρον. — Ἄντ. Οἰκονόμου. — Δ. Κ. Θεοδωρίδην καὶ Ἐμμ. Δ. Χατζόγλου (Θεσσαλονίκη). — Κ. Χ. Χρηστόπουλον (Δικελή). — Ἐμμ. Παπαδόπουλον (Σίνθη) καὶ Ἰωάννην Ε. Πανσεληνιάδην (Χάλκη). Συνεμορφώθημεν ἐδηγίας ἡμῶν. — Κον Ἀλέξανδρον Μιστραλέξην (Καλλιπολιν). Συνδρομητῆς ἐνεγράφητε. Φυλλάδις ἀπεστάλησαν ταχυδρομικῶς. — Κον Ν. Χρηστίδην (Ἀδριανούπολιν). Συνεμορφώθημεν ὀδηγίας ἡμῶν. Ἐλλείποντα φυλλάδις ἀπεστάλησαν ταχυδρομικῶς.

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- † Ὁ Σμύρνης Χρυσόστομος
† Ὁ Τράλλεων Χρυσόστομος
Π. Παπαδήμου

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΤΟ Δ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ ΘΡ. ΑΔΕΛΦΟΤ. ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ

- Περ. Δουκάς Π. Δουκέλλης
Γ. Ρουσσέν Στ. Κωνκαλάς
Π. Κασάπογλου Δημ. Τσακούρης
Α. Ἀθηνογένης Δ. Δουρουδόγλου
Μ. Νικολαΐδης Δ. Σεμιζόπουλος

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Σμύρνη	Γρ. ἀργ.	24
» ταῖς ἐπαρχίαις.	»	30
» τῷ ἐξωτερικῷ	φρ. χρ.	7
» Ἀμερικῇ	φρ. χρ.	10

Ἐκαστον τεύχος μεταλ. 2

Ἱερόθυτος: Π. Γ. ΔΟΥΚΕΛΛΗΣ = Ἐκ τοῦ τυτ. οὐραγραφίῳ Ο ΕΡΜΗΣ.